

WYTYCZNE DO OCENIANIA EKSPONATÓW MAKSIMAFILII

1. Wstęp

Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu przekazania wskazówek dotyczących stosowania Regulaminu Ogólnego (GREV) i Regulaminu Specjalnego Oceny Ekspонатów Maksimafilii (SREV).

Uwaga: W Wytycznych zawarto Regulamin Specjalny Oceny Ekspонатów Maksimafilii (SREV).

Celem Wytycznych jest przekazanie wskazówek wystawcom i sędziom w zakresie:

- Definicji i natury Maksimafilii
- Zasad budowy ekspонатów oraz
- Kryteriów oceny ekspонатów.

2. Definicja i natura Maksimafilii

Ekspонат kart maksimafilii powinien zawierać wyłącznie ilustrowane kartki (pocztówki/widokówki) pokazujące **wizualną** zgodność pomiędzy trzema elementami:

- a. ilustrowaną kartką (pocztówką / widokówką),
- b. znaczkiem pocztowym znajdującym się na stronie widokowej pocztówki / widokówki,
- c. ostemplowaniem.

Maksimafilii opiera się na zachowaniu trzech zgodności: tematu, miejsca i czasu.

3. Zasady budowy eksponatu

Elementy składowe karty maksimum (znaczek pocztowy, ilustrowana kartka, ostemplowanie) powinny odpowiadać następującym cechom:

3.1. Znaczek pocztowy

- a. Określenie „znaczek pocztowy” jest zarezerwowane dla operatorów pocztowych wyznaczonych do świadczenia usług na terenie kraju należącego do UPU (Światowego Związku Pocztowego) lub na terenie zależnego terytorium.
- b. Znaczki personalizowane są dopuszczone pod warunkiem, że są one ogólnie dostępne.
- c. Znaczek musi być ważny pocztowo i umieszczony tylko na stronie widokowej pocztówki.
- d. Znaczki wycięte z całości są dopuszczalne tylko gdy wydający je urząd pocztowy (kraj) dopuszcza ich użycie.
- e. Niedopuszczalne są:
 - znaczki dopłaty,
 - znaczki prekasowane,
 - znaczki fiskalne,
 - znaczki naruszające „Kodeks etyki UPU” ,
 - znaczki urzędowe, z wyjątkiem tych, które są dostępne publicznie – np. organizacji, takich jak ONZ, UNESCO, Unia Europejska itp.,
 - znaczki pocztowe wydrukowane elektronicznie (online) przez klienta.
- f. Znaczki wydane przez komercyjnych operatorów pocztowych upoważnionych przez odpowiedni organ rządowy są dopuszczone na tych samych warunkach jak znaczki pocztowe.
- g. Na stronie widokowej karty maksimum powinien być naklejony tylko jeden znaczek.
- h. Sprzed 1978 roku, kiedy to zatwierdzono Międzynarodowy Statut Maksimafilii, tolerowane są karty maksimum zawierające kilka znaczków, jeśli jeden z nich lub więcej są zgodne z ilustracją karty.
- i. W przypadku, kiedy znaczek przedstawia kilka tematów, karty maksimum powinny być wykonywane osobno dla każdego tematu.
- j. Znaczek pocztowy (lub arkusik pamiątkowy, którego jest częścią, jeśli jest on naklejony na kartkę) nie może przekraczać 25 % powierzchni widokówki.

- k. Jeśli ten sam temat jest rozłożony na kilka połączonych znaczków tworzących panoramę, zestaw taki może pojawić się na jednej widokówce. Jednak kiedy temat jest wyodrębniony na jednym z kilku połączonych znaczków, na widokówce winien znaleźć się tylko ten jeden znaczek ilustrujący temat danej karty maksimum.
- l. Dopuszczalne jest stosowanie ilustrowanych znaczków z automatów, przyklejanych na stronie widokowej pocztówki.
- m. Dla konkretnego tematu, preferowana jest następująca kolejność:
 - znaczek pocztowy wydany przez wyznaczonego operatora pocztowego (władze pocztowe), zarówno jeśli chodzi o jego podstawowy temat jak i łatwy do zidentyfikowania temat drugorzędny,
 - następnie znaczki pocztowe spersonalizowane, i na końcu
 - znaczki upoważnione (przez władze pocztowe) operatora komercyjnego.

3.2. Ilustrowana kartka (pocztówka/widokówka)

- a. Wymiary kartki powinny odpowiadać ogólnym przepisom konwencji pocztowej. Jednakże dopuszczalne są tylko widokówki kwadratowe lub prostokątne dostępne na rynku pod warunkiem, że ich rozmiar umożliwi ich rozmieszczenie w ilości dwóch sztuk na arkuszu formatu A4 (210 x 297 mm) na arkusz. Zabronione jest zmniejszanie rozmiaru widokówek przez ich przycinanie.
- b. Ilustracja powinna zapewniać najlepszą możliwą zgodność z tematem znaczka pocztowego lub jednego z nich jeśli jest ich kilka.
- c. Pocztówki przedstawiające pełną reprodukcję znaczków (tj. perforację, nominał, nazwę kraju) są zabronione.
- d. Ilustracja musi podkreślać temat znaczka pocztowego. Pocztówka/widokówka może mieć margines i tekst bezpośrednio związany z tematem karty maksimum.
- e. Stare pocztówki mogą mieć po stronie widokowej adres do korespondencji. Za wyjątkiem tych starych kart, im większa ilustracja, tym karta maksimum uznawana jest za kartę o lepszej jakości.
- f. Ilustrowana kartka powinna, jeśli tylko to możliwe, być w sprzedaży przed wydaniem znaczka.
- g. Widokówki z wieloma ilustracjami jak również z hologramami są zabronione.
- h. Do wykonania kart maksimum nie mogą być wykorzystywane: kolaże, wycinki, prywatne fotografie na papierze fotograficznym, kolorowe lub czarno białe kserokopie, fotomontaże, rysunki, dokumenty specjalnie opracowane dla określonego wydania i prywatnie wydrukowane komputerowo na papierze fotograficznym.

3.3. Ostemplowanie

- a. Ostemplowanie winno być wykonane przez upoważniony urząd pocztowy.
- b. Rysunek kasownika i/lub tekst, jak również miejsce kasowania powinny mieć związek z tematem znaczka pocztowego i ilustracji widokówki, lub z celem wydania (wydarzenie, działalność charytatywna, temat serii).
- c. Dopuszczone są ostemplowania wykonane przez serwisy filatelistyczne pod warunkiem zachowania zgodności miejsca.
- d. Dopuszczone są ostemplowania wykonane przez serwisy filatelistyczne małych krajów zawierające jedynie nazwę kraju.
- e. Im bliższy związek pomiędzy tematem i ilustracją i/lub tekstem ilustrowanego ostemplowania, tym lepsza zgodność.
- f. Zwykle kasowniki bez ilustracji są dopuszczone pod warunkiem, że wskazują one nazwę miejscowości (urzędu pocztowego) i zachowana jest zgodność miejsca.
- g. Ostemplowanie winno być wykonane w okresie ważności znaczka i jak najbliżej daty jego wydania.
- h. Ostemplowanie z nazwą urzędu pocztowego i datą musi być czytelne.
- i. Ostemplowanie musi być w całości odbite na zestawie kartka/znaczek. Dotyczy to zarówno kasowników ręcznych i maszynowych.

3.4. Klasyfikacja eksponatów

Ekspozycje maksimafilii mogą być klasyfikowane według:

- a. Kraju lub grupy krajów związanych geograficznie, historycznie lub kulturalnie. Powinno się raczej unikać porządku chronologicznego wydań.
- b. Specjalizacji i badań.

c. Wybranego tematu.

3.5. Warianty kart maksimum

W tych trzech typach eksponatów można pokazywać równocześnie różne warianty kart maksimum, tzn. karty maksimum z tym samym znaczkiem na różnych widokówkach, z różnymi stemplami, ale zawsze musi być zachowana zasada zgodności.

- Jeśli eksponat nie zajmuje się wyłącznie wariantami kart maksimum, ich liczba musi być ograniczona, tak by nie prezentować w eksponacie nierównowagi lub wskazywać na brak materiału.
- Za maksymalną ilość uważa się dwa warianty kart maksimum na jeden ekran eksponatu.
- Różne daty w ostemplowaniu tym samym datownikiem nie są wystarczające dla stworzenia wariantu karty maksimum.

3.6. Wprowadzenie lub strona tytułowa

Strona z wprowadzeniem lub tytułowa musi być pierwszą stroną eksponatu.. Musi ona zawierać:

- tytuł eksponatu,
- krótką i zwięzłą ogólną informację dotyczącą tematu,
- opis celu eksponatu,
- opis zakresu eksponatu,
- plan budowy eksponatu – raczej rozdziały i sekcje itp. – niż opis „rama po ramie” czy „karta po karcie”, Sam spis treści lub dosłowny opis nie może być uznany za zadowalający plan,
- wykaz osobistych badań wystawcy w temacie (z odniesieniami do artykułów lub literatury),
- wykaz najważniejszej literatury.

4. Kryteria oceny eksponatów

Ekspozycje Maksimafilii powinny być oceniane przez akredytowanych Sędziów Maksimafilii (GREX rozdz. V).

Przy ekspozycjach maksimafilii ustala się następujące ogólne kryteria punktowe (GREV, art. 4.2):

1. Opracowanie	20	(GREV, art. 4.5)
2. Znaczenie filatelistyczne	10	(GREV, art. 4.6)
3. Wiedza filatelistyczna i tematyczna, własne studia i badania	35	(GREV, art. 4.7)
<i>Wiedza filatelistyczna i tematyczna</i>	20	
<i>Własne studia i badania</i>	15	
4. Stan	10	(GREV, art. 4.8)
5. Rzadkość	20	(GREV, art. 4.8)
6. Prezentacja	5	(GREV, art. 4.9)
Łącznie	- 100 punktów	

Wystawcy powinni zdawać sobie sprawę z konieczności starannego rozważenia różnych aspektów, które łącznie mogą zmaksymalizować nagrodę, jaką może uzyskać eksponat.

Poniżej podano niektóre wskazania dotyczące podstawowych elementów leżących u podstaw poszczególnych kryteriów.

4.1. Opracowanie (20 punktów)

Opracowanie to rozwinięcie narracji dla wybranego tematu.

Przy ocenie Opracowania, sędziowie szukają:

- logicznego rozwinięcia, które powinno być łatwe do prześledzenia,
- kompletności pokazanego materiału w odniesieniu do zakresu eksponatu,
- jasnego i zwięzłego opisu
- zrównoważonej prezentacji dla wybranego tematu.

Sprawdzają czy eksponat:

- posiada stronę wprowadzającą lub tytułową, która –
 - Przedstawia cel eksponatu

- Określa zakres eksponatu
- Zawiera plan eksponatu
- Podaje najważniejsze odniesienia do literatury.
- Odzwierciedla opis zamieszczony na stronie tytułowej odnoszący się do tytułu, celu, zakresu i planu
- Jest rozwinięty zgodnie z planem
- Posiada karty z nagłówkami, które pomagają w zrozumieniu narracji
- Posiada naturalne punkty rozpoczęcia i zakończenia eksponatu
- Nie zawiera powtarzającego się materiału (watowania).

4.2. Znaczenie (10 punktów)

„Znaczenie” eksponatu jest połączone z:

- trudnością rozwinięcia wybranego tematu według znanego materiału oraz
- zakresu wybranego tematu.

4.3. Wiedza filatelistyczna i tematyczna (20 punktów), własne studia i badania (15 punktów) – Razem 35 punktów

4.3.1. Wybór kart maksimum do eksponatu oraz ich opis i analiza prezentuje wiedzę filatelistyczną i tematyczną.

Własne studia prezentuje prawidłowa analiza kart maksimum pokazanych w eksponacie.

Własne badania to prezentacja nowych faktów związanych z wybranym tematem. Jeśli prezentacja nowych faktów jest oczywista, można przyznać za nią dużą część punktów w tym kryterium.

4.3.2. Podawane informacje nie powinny przytłaczać pokazywanego materiału filatelistycznego. Dobrze przemyślany plan może uniknąć długich opisów w eksponacie.

4.3.3. Wiedza filatelistyczna i tematyczna

Wybór kart maksimum prezentuje wiedzę dotyczącą wybranego tematu, znaczków pocztowych, ostemplowań i widokówek.

- a. Wiedza filatelistyczna o znaczkach pocztowych oceniana będzie według tego, jak interesujące są opisy (cel i data wydania, typ, druk, odmiany, do kiedy były ważne, itp.).
- b. Wiedza na temat ostemplowań obejmuje rodzaje kasowników, okres stosowania, oraz uzasadnienie zastosowania danego kasowania (miejsce, ilustracja, tekst, ...).
Wszystkie próby poprawy wyglądu stempla pocztowego po użyciu go przez władze pocztowe będą uważane za fałszerstwo.
- c. Wiedza dotycząca widokówki będzie oceniana według jej zgodności z tematem znaczka pocztowego, jej jakości i rzadkości wydania.
- d. Fałszerstwa nie są dopuszczalne w eksponacie - zaleca się, aby wystawcy posiadali atesty dla wątpliwych pozycji.

4.3.4. Prace badawcze w maksimafilii oparte są na zachowaniu trzech zgodności: tematu, miejsca i czasu.

- **Zgodność tematu** jest zasadniczą cechą prawdziwej karty maksimum. Ta zgodność pomiędzy ilustracją znaczka pocztowego i ilustracją widokówki musi być tak bliska, jak jest to możliwe i wizualnie do zweryfikowania.

- **Zgodność miejsca** wymaga związku pomiędzy nazwą miejsca lub miejscowości na kasowniku pocztowym, tematem znaczka pocztowego oraz widokówki. Ostemplowanie „pierwszego dnia obiegu” na karcie maksimum może być użyte tylko wtedy, gdy jest w zgodzie z powyższym warunkiem.

- a. W przypadku pomników, krajobrazów i miejscowości wymagana zgodność daje tylko miejsce, gdzie dany pomnik, krajobraz lub miejscowość są zlokalizowane. Jeśli miejscowość nie ma urzędu pocztowego, powinien być wybrany urząd, który obsługuje daną miejscowość lub ten, który znajduje się najbliżej.

- b. Gdy tematem jest sławna osoba, kasowanie powinno być wykonane w miejscowości związanej ze zdarzeniem dotyczącym tej osoby lub jej: narodzin, śmierci, pogrzebu, pracy lub aspektu działalności, pośmiertnego hołdu itp. Gdy znaczek upamiętnia wyraźnie jedno z tych zdarzeń, ostemplowanie z miejsca, w którym wystąpiło, jest lepsze.
- c. W przypadku, gdy znaczek upamiętnia wydarzenie, ostemplowanie winno być dokonane w miejscu z nim związanym.
- d. Gdy znaczek przykładowo ukazuje samolot, pociąg lub statek, ostemplowanie winno być wykonane w miejscu, gdzie znajduje się lotnisko, stacja kolejowa, port lub w pokładowym urzędzie pocztowym bezpośrednio związanym z tematem.
- e. Karty maksimum ukazujące dyscypliny sportowe powinny być ostemplowane w miejscach, gdzie te sporty są uprawiane.
- f. Karty maksimum ukazujące takie dzieła sztuki, jak obrazy, rzeźby, mozaiki, witraże, freski, gobeliny i generalnie wszystkie przedmioty znajdujące się w muzeach lub kolekcjach sztuki, powinny być ostemplowane w miejscu, w którym się znajdują lub w miejscu w którym powstały. Kasowania z innych miejsc są dopuszczone z okazji lokalnych wystaw i innych wydarzeń jeśli są one związane z dziełem (podpis lub portret artysty itp.). Kiedy dzieło sztuki stanowi integralną część pomnika (rzeźba, fresk, witraż, mozaika, itp.), preferowane jest ostemplowanie w najbliższym urzędzie pocztowym od miejsca, gdzie znajduje się dany obiekt.
- g. W przypadku, gdy znaczek upamiętnia wydarzenia lub przedstawia krajobraz lub pomnik z innego kraju, wykonanie karty maksimum nie jest możliwe, ponieważ występuje wtedy całkowita niezgodność miejsca.
- h. Kasowniki zagranicznych urzędów pocztowych (przykładowo z okazji wystaw filatelistycznych i innych) są dozwolone.
- i. Kasowanie jest najlepsze, gdy zostało wykonane w miejscu blisko związanym z tematem, spełniającym zgodność tematu, miejsca i czasu oraz było stosowane przez krótki okres czasu.

• **Zgodność czasu** jest określona przez datę kasowania w okresie ważności znaczka pocztowego.

4.4. Stan (10 punktów)

Karty maksimum powinny być w najlepszym możliwym stanie – dotyczy to znaczka, widokówki i ostemplowania.

4.5. Rzadkość (20 punktów)

Rzadkość karty maksimum zależy od:

- Względnej rzadkości ale nie wartości każdego z trzech elementów karty (znaczek, widokówka, kasownik).
- Trudności wykonania karty maksimum i/lub jej wieku.

Wiek określany jest przez odniesienie do trzech okresów:

- A. Sprzed roku 1946, daty pierwszej publikacji definicji „karty maksimum”.
- B. Od 1946 do 1978 r.
- C. Po roku 1978, tzn. przyjęciu przez FIP „Regulacji dotyczących kart maksimum”.

Jurorzy będą również zwracali uwagę na:

- Jak trudno jest stworzyć podobny eksponat.
- Rzadkie znaczki użyte na kartach maksimum.
- Rzadkie ostemplowania.

4.6. Prezentacja (5 punktów)

Prezentacja eksponatu powinna przedstawiać materiał w najlepszy sposób i sprawiać dobre wrażenie.

Dlatego:

- a. Należy unikać krzykliwego, kolorowego papieru.
- b. Należy starać się unikać nadmiernie jednolitego układu rozmieszczenia.
- c. Na karcie wystawowej formatu A4 powinny znajdować się maksymalnie dwie karty maksimum.

d. Należy unikać zbyt pustych i zbyt przeładowanych kart wystawowych, karty maksimum nie powinny na siebie zachodzić.

e. Tekst objaśniający powinien być napisany zwięźle, czytelnie i bezbłędnie.

5. Warunki stosowania

- Niniejsze Wytyczne zostały zatwierdzone przez Komisję FIP Maximaphily w Bangkoku w dniu 1 grudnia 2018 r. oraz przez Zarząd FIP w Buenos Aires w dniu 28 sierpnia 2019 r. Zostały one ratyfikowane przez Kongres FIP w Dżakarcie w dniu 9 sierpień 2022.

- W przypadku rozbieżności w tekście z tłumaczenia, rozstrzygający będzie tekst w języku angielskim

Tłumaczenie: Sławomir Bem, 2024r.

Niniejsze wytyczne zawierają aktualne uregulowania dotyczące oceny eksponatów w klasie maksimafilii przyjęte przez Komisję Maksimafilii FIP w Bangkoku 1 grudnia 2018r. oraz przez Radę FIP w Buenos Aires w dn. 28 sierpnia 2019r. oraz ratyfikowane przez Kongres FIP w Dżakarcie w dn. 9 sierpnia 2022r.

Niniejsze Wytyczne zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu Głównego PZF nr 49/XXII/ZG/2024 z dnia 09.09.2024 i wchodzi w życie z dniem ich uchwalenia.

Jednocześnie traci moc Regulamin Specjalny Oceny Eksponatów Maksimafilii SREV z 2007 roku.